

Gf.IV.30.275/2016/4.

A Debreceni Ítéltábla a FELPERESI KÉPVISELŐ (fél címe, ügyintéző: dr. Papp László jogtanácsos) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME.) felperesnek -, a Dr. Antal és Dr. Czakó Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME., ügyintéző: dr. Czakó Marianna ügyvéd) által képviselt I.R. ALPERES NEVE (I.R. ALPERES CÍME) I.r., valamint a Sipos és Moskovits Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME., ügyintéző: dr. Moskovits Károly ügyvéd) által képviselt II.R. ALPERES NEVE (II.R. ALPERES CÍME.) II.r. alperesek ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított, továbbá a FELPERESI KÉPVISELŐ (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Papp László jogtanácsos) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME.) felperesnek -, a Sipos és Moskovits Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME., ügyintéző: dr. Moskovits Károly ügyvéd) által képviselt II.R. ALPERES NEVE (II.R. ALPERES CÍME.) alperes ellen tag felelősségének korlátlaná minősítése és kártérítés iránti 4.G.15-14-040187. számú egyesített pereiben a Nyíregyházi Törvényszék 2016. március 2. napján meghozott 4.G.40.189/2015/11/I. számú ítélete ellen az I.r. alperes részéről 12. sorszámon, a II.r. alperes részéről pedig 13. sorszámon előterjesztett fellebbezések alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2016. szeptember 7. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a további megállapítással hagyja helyben, hogy az alperesek a felperes 46 945 467 (Negyvenhatmillió-kilencszáznegyvenötezer-négyszázhatvanhét) Ft hitelezői igényének kielégítését meghiúsították.

Kötelezi az I.r. és II.r. alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 500 000 (Ötszázezer) Ft másodfokú perköltséget, valamint a II.r. alperes további 300 000 (Háromszázezer) Ft perköltséget.

Kötelezi az I.r. alperest, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára - 2 500 000 (Kettőmillió-ötszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

I.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperesek által 2011. október 14. napján megalapított ADÓS-t (a továbbiakban: adós) a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság Cégbírósága Cg.... cégjegyzékszámra jegyezte be a cégjegyzékbe. Az adósnak az alapításától

kezdődően a 2012. október 9. napján megindult felszámolási eljárása közzétételéig az alperesek önálló cégjegyzésre jogosult ügyvezetői is voltak.

A **KFT1.** (a továbbiakban: **KFT1.**) vállalkozó és a **ZRT.** mint megrendelő 2009. augusztus 5. napján posta és szolgáltató helyek üzemeltetésére kötött szerződést, melyet a **KFT1.** teljesítési segéd, saját alkalmazott, illetve alvállalkozók útján is jogosult volt teljesíteni.

A **KFT1.**-nek a II.r. alperes - a társaság alapításától kezdődően - 2012. február 1-ig, majd 2013. augusztus 31. napjától ismételten tagja, 2007. október 1. napjától 2012. február 1. napjáig pedig önálló cégjegyzésre jogosult vezető tisztségviselője is volt.

2011. október 20-án - e szerződés teljesítése érdekében - a **KFT1.** az adóssal alvállalkozói szerződést kötött postai szolgáltatások nyújtására. A vállalkozási és az alvállalkozási szerződés is a ténylegesen teljesített munka után írta elő a felek részére az utólagos havi elszámolást, a vállalkozói, illetve az alvállalkozói díj havi összege is erre tekintettel került meghatározásra.

Az alvállalkozási szerződésben 2011., illetve 2012. évre külön is meghatározták az adóst megillető bruttó havi vállalkozói díjat azzal a kiegészítéssel, hogy a ténylegesen elvégzett munka után azt a megbízó havonta fizeti.

Az adós, valamint a **KFT1.** között 2011. december 10-i keltezéssel „engedményezési szerződés” megjelölésű okirat készült, melyben az adós a **KFT1.**-vel szemben fennálló 5 659 707 Ft összegű követelését a **KFT1.**-re engedményezte. Az engedményezés ellenértékeként az adós munkavállalóival szemben fennálló, a **KFT1.**-t megillető követelést kötötték ki, annakösszege nélkül.

Az okiraton a **KFT1.** nevében a II.r. alperes, az adós képviselőjében az I.r. alperes aláírása szerepelt, utóbbi bélyegzőlenyomat útján.

Az adósnál foglalkoztatott munkavállalók nettó munkabérének átutalására - bérjegyzék alapján - a **KFT1.** bankszámlájáról került sor. E munkabérek után a levonandó és a munkáltató által fizetendő járulékokat azonban sem a **KFT1.**, sem az adós nem fizette be a költségvetésbe.

Az adós nem számlázta le az alvállalkozói díját a megbízója felé, emiatt nem képződött fedezet a bruttó bérre, illetve az azt terhelő járulékokra, más jövedelemszerző tevékenységet ugyanis nem végzett 2011. decemberétől kezdődően, az adós a munkavállalók után a járulékfizetési kötelezettségét ezért nem teljesítette. Az ezt megelőző időszakban az adós a posta korábbi munkavállalói foglalkoztatására tekintettel a munkaügyi központtal kötött támogatási szerződés alapján a tovább foglalkoztatással felmerülő bérköltségekhez kapott támogatásból finanszírozta a bérkifizetések közterheit. A támogatási szerződés miatt az adósnak egy év folyósítási időszak után további egy év foglalkoztatási kötelezettsége lett volna.

Az adós a járulékbevallási kötelezettségét 2011. évre 0 adattartalommal teljesítette, melyet 2011. augusztusában önellenőrzéssel - 82-91 főre helyesbítve - módosított. A szakképzési hozzájárulásról szóló bevallásait 2012. júniusáig 0 adattartalommal teljesítette, majd ezt követően arra is önrevíziót alkalmazott.

Az alperesek az adós vonatkozásában nem tettek eleget a 2011. évi éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségüknek.

A FELPERESI KÉPVISELŐ ... számú határozatával az adós terhére a 2011. október 19. és 2012. október 8. napja közötti időszakra végzett vizsgálata alapján 31 484 000 Ft adókülönbözetet állapított meg, melyből 30 074 000 Ft-ot áfa adónemben, míg 1 400 000 Ft-ot szakképzési hozzájárulás adónemben. A feltárt adóhiány után 15 742 000 Ft adóbírságot is kiszabott, késedelmi pótlékként pedig 1 627 000 Ft-ot írt elő. A könyvek, nyilvántartások előírásoktól eltérő vezetése miatt 300 000 Ft, továbbá az iratmegőrzési kötelezettség megsértése miatt további 200 000 Ft mulasztási bírságot is kiszabott. Becslés alkalmazásával pedig azt is megállapította, hogy az adósnak 77 299 853 Ft összegű, a **KFT1.**-vel szemben fennálló követelése van.

A 2011. december 12-i esedékességű 3 790 000 Ft adótartozás megfizetésének elmulasztása miatt a felperes kérelmére 2012. január 5. napján végrehajtási eljárás indult az adóssal szemben. Utóbb, 2012. március 20. napján pedig a felperes az adós fizetési képtelenségének megállapítása és felszámolásának elrendelése iránti kérelmet terjesztett elő 7 175 000 Ft adó és egyéb járulék tartozás megfizetésének elmulasztása miatt. Ez alapján az adós felszámolási eljárásának megindulása 2012. október 9. napján került közzétételre, melynek során a felszámoló a felperes 96 443 284 Ft hitelezői igényét vette nyilvántartásba.

A Nyíregyházi Törvényszék a 2015. augusztus 27. napján keltezett és 2015. október 2. napján jogerőre emelkedett .../48. sorszámu végzésével az adós felszámolási eljárását befejezte és a gazdálkodó szervezetet jogutód nélkül megszüntette. E végzés 2015. október 30-án került közzétételre a Céglőnyben.

Az adós felszámolási eljárásában a felperes hitelezői követeléséből 500 000 Ft került kielégítésre oly módon, hogy az alperesekkel szemben a jegyzett tőke befizetési kötelezettség elmulasztása miatt 50-50%-os arányban fennálló követelést a felperesre engedményezték.

A felperesnek az adós felszámolási eljárásában meg nem térült hitelezői igényéből 46 945 467 Ft az adós által bevallott, nagyobb részt a munkavállalók bérkifizetései miatt esedékessé vált adó- és járulékfizetési kötelezettség elmulasztása miatt keletkezett.

Az adós felszámolási eljárásában az alperesek „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 31. §-ának (1) bekezdésében előírt kötelezettségüknek részben nem tettek eleget. A peres eljárás megindításáig a felszámoló külön felhívására az adós iratanyagát hiányosan adták át, tevékenységet záró mérleget nem készítettek és nem számoltak el az adós vagyonával sem.

A II.r. alperes ugyan átadta a felszámolónak a dolgozói munkabér átutalásokat igazoló bizonylatokat, azonban nem kerültek átadásra az alvállalkozói szerződés alapján az adós által teljesített kötelezettségeket igazoló okirati bizonyítékok, melyek alapján a felszámoló az adósnak a **KFT1.**-vel szembeni követelését érvényesíteni tudta volna. A felszámoló ugyan felszólította a **KFT1.**-t az adóhatóság által becsléssel megállapított 77 299 853 Ft-os adósi követelés megfizetésére, mely azonban eredménytelen maradt.

II.

A cégjegyzékbe Cg.... cégjegyzékszámom bejegyzett KFT2.-nek (a továbbiakban: **KFT2.**), a társaság 2009. március 5-i alapításától egyedüli tagja és ügyvezetője a II.r. alperes volt. A **KFT1.**-

vel kötött alvállalkozói szerződés alapján a **KFT2.** is - az adóséhoz hasonló szerződéses konstrukció mellett - postákat üzemeltetett.

E szerződés alapján a **KFT2.** a **KFT1.** felé változó összegű és esedékességű számlákat állított ki, mivel figyelembe vette a **KFT2.** részére, a munkaügyi központ által folyósított támogatás összegét is.

A 2011. szeptember 2. napján benyújtott kérelem alapján **KFT2.**-vel szemben 2012. január 13-i kezdő időponttal a Nyíregyházi Törvényszék számon elrendelte a felszámolási eljárást, amelyben a felszámoló a felperes 26 114 457 Ft összegű hitelezői követelését vette nyilvántartásba, amely nem került kielégítésre. Emellett **KFT1.** - az adóson és a **KFT2.**-n kívül - számos érdekeltségi körébe tartozó céggel kötött alvállalkozói szerződést a postai szolgáltatások elvégzésére, melyek közül további 15 gazdálkodó szervezet került felszámolás alá.

A **ZRT.**-vel kötött szerződés alapján a **KFT1.**-nél képződött bevételből tartalékképzés, valamint beruházások finanszírozásai, ezen belül pékség alapítása történt.

A felperes a módosított kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése alapján állapítsa meg, hogy az alperesek az adós ügyvezetőiként a gazdálkodó szervezet ügyvezetési feladatait a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el és ezáltal az adós vagyona 46 945 767 Ft-tal csökkent, melynek megfizetésére egyetemlegesen kérte kötelezni őket.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontjaként 2011. december 12. napját jelölte meg, mely időponttól kezdődően az adós nem tett eleget az őt terhelő járulékfizetési kötelezettségének. A bizonyítási kötelezettsége körében a 2011. évi éves beszámoló letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének az elmulasztása, valamint a Cstv. 31. §-ának (1) bekezdése szerinti kötelezettségek teljesítésének elmaradása miatt a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdése szerinti vélelemre hivatkozott. Állította, hogy az alperesek azzal a magatartásukkal, hogy a **KFT1.**-vel kötött alvállalkozói szerződés alapján az adóst megillető vállalkozói díjat nem számlázták le, olyan helyzetet hoztak létre, amelyben az adós a gazdasági tevékenységét bevétel hiányában nem tudta eredményesen folytatni, a felszámoló pedig a **KFT1.**-vel szembeni igényt - az ehhez szükséges okiratok hiánya miatt - nem tudta érvényesíteni.

A jelen ügghöz egyesített perben pedig a II.r. alperest mint a **KFT2.** egyedüli tagját a Cstv. 63. §-ának (2) bekezdése alapján a felszámolási eljárásban meg nem térült 26 089 457 Ft követelése és perköltsége megfizetésére kérte kötelezni.

Állította, hogy a II.r. alperes mint a **KFT2.** egyedüli tagja tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott, ezért köteles a felperes felszámolási eljárásban meg nem térült hitelezői követelése megfizetésére. Álláspontja szerint a II.r. alperes azzal a magatartásával, hogy a társaság megalapításától kezdődően csupán a **KFT1.** érdekét vette figyelembe, azaz nem számlázta le a megbízót terhelő vállalkozói díjat és egyéb igényt sem érvényesített vele szemben, tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott. A felperes pedig a II.r. alperes mulasztása miatt nem tudta érvényesíteni a követelését, ezért köteles megfizetni a magatartásával okozott hátrányt.

Az I.r. alperes érdemi ellenkérelmében elsődlegesen a kereset elutasítását és a felperes perköltségében való marasztalását kérte.

Hangsúlyozta, hogy az adóhatóság által lefolytatott adóigazgatási eljárásban keletkezett határozatról nem volt tudomása, ezért nem tudta vitatni a felperesnek a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett hitelezői igényét. Állította, hogy a II.r. alperes érdekkörébe tartozó cégben maradtak azok a járulékok, amelyeket a **ZRT.** a **KFT1.**-nek átutalt, azt a II.r. alperes nem utalta tovább, ezért az ő felelőssége nem áll fenn. Vitatta a vélelem alkalmazhatóságát, valamint a felperes által megjelölt fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját. Rámutatott arra is, hogy éppen a felperes megállapítása szerint az adósnak a **KFT1.**-vel szemben 77 299 853 Ft követelése keletkezett, amely eleve kizárja az adós fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetét.

Azt nem vitatta, hogy a felperes által megjelölt időszakban az adós ügyvezetője volt, azonban állította, hogy döntési jogosultsággal ekkor már nem rendelkezett.

Másodlagosan - amennyiben az ítéletábra az elsődleges védekezésével nem értene egyet - a 30 074 000 Ft áfa-adóhiány figyelmen kívül hagyása után fennmaradó marasztalási összeg 1/5-öt részéért fennálló felelősségét ismerte el, arra tekintettel, hogy a felperes felé benyújtott bevallások nem készültek el határidőre. Állította, hogy az ezt meghaladó tartozásért kizárólag a II.r. alperest terheli felelősség.

A II.r. alperes mindkét jogcímen előterjesztett, módosított kereset elutasítását kérte.

Álláspontja szerint a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdésében írt törvényi vélelem nem mentesíti a felperest a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontja, az azt követően tanúsított alperesi magatartás folytán bekövetkezett vagyonsökkenés és a kettő közötti okozati összefüggés bizonyításának a kötelezettsége alól. Állította, hogy a felperes vagyonsökkenésre vonatkozó tényállításaival ellentétes az adóhatósági határozatnak az a megállapítása, amely szerint 77 299 853 Ft összegű követelése volt az adósnak, azt ugyanis a felszámoló köteles lett volna behajtani. Az adós adó folyószámlájának egyenlege ezzel szemben 46 720 467 Ft-ot mutatott, amely tény szintén cáfolja a felperesnek a vagyonsökkenéssel kapcsolatos állítását. A jogalap mellett összecszerűségében is vitatta a vagyonsökkenés mértékét, mivel az becslésen alapult. A felperesnek nemcsak azt kellett volna bizonyítania, hogy a becslés módszere megfelelő volt, hanem azt is, hogy annak alkalmazása „Az adózás rendjéről” szóló 2013. évi XCII. törvény (Art.) rendelkezései alapján jogszerű volt.

Kiemelte, hogy az alperesek között kialakított munkamegosztás miatt az I.r. alperest terhelte az éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettsége, ezért ez a mulasztás kizárólag az ő terhére értékelhető.

Hivatkozott arra is, hogy a magatartása azért sem minősül jogsértőnek, mivel a bérfizetéshez kapcsolódó adó- és járulék fizetési kötelezettség nem köthető ügyvezetői magatartáshoz, az ugyanis az adós bevallásain alapul.

A bérköltségek megfizetésére pedig az adós engedményezési szerződést kötött, amely biztosította azok fedezetét.

Hangsúlyozta, hogy a be nem fizetett közteher nem tartozik az adós vagyonába (az ugyanis az államot illette volna), emiatt fogalmilag kizárt az adós vagyonának csökkenése.

A **KFT2.** működtetésével összefüggésben előterjesztett tagi felelőssége tárgyában előterjesztett kereset tekintetében elsődlegesen a per megszüntetését kérte.

Arra hivatkozott, hogy a keresetlevél benyújtásának az időpontjában a felszámolási eljárás még nem fejeződött be, ezért a marasztalása iránti kereseti kérelem időelőtti.

Érdemben pedig a kereset elutasítását és a felperes perköltségében való marasztalását indítványozta. Megítélése szerint ugyanis a felperes nem bizonyította a felelőssége megállapításához szükséges feltételeket, a tartósan hátrányos üzletpolitika folytatásának igazolására az adóhatósági eljárásban készült jegyzőkönyv 17. pontjában írtak nem alkalmasak.

Állította, hogy a **KFT2.** felszámolásához a gazdasági környezet negatív irányú változása és nem az ő magatartása vezetett. Hivatkozott arra is, hogy a felperes állításával szemben mindent megtett a cég gazdaságos működtetése érdekében, így csökkentette a munkavállalók munkaidőjét, illetve létszámát, azonban ezek az intézkedései rajta kívül álló okok miatt nem vezettek eredményre. Azzal is érvelt, hogy a **KFT1.** a **ZRT.**-vel kötött szerződésben 6 hónapos felmondási időt határozott meg, ezért a **KFT2.** üzletpolitikáján a kedvezőtlen gazdasági hatások miatt sem változtathatott, a fővállalkozói szerződést ugyanis azonnali hatállyal nem lehetett megszüntetni.

Az elsőfokú bíróság 2015. április 26. napján jogerőre emelkedett 38. sorszámú végzésével a felperes kérelmére az alpereseket egyetemlegesen 46 720 467 Ft vagyoni biztosíték megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság mindkét jogcímen megalapozottnak találta a felperes módosított kereseti kérelmét. Egyrészt megállapította, hogy az alperesek az adós ügyvezetési feladatait a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, ezért őket egyetemlegesen 46 945 467 Ft és perköltség megfizetésére kötelezte, másrészt a Cstv. 63. §-ának (2) bekezdésére hivatkozással előterjesztett kereset alapján a II.r. alperest pedig további 26 089 457 Ft tőkében és perköltségben marasztalta.

Az alperesek mint vezető tisztségviselők felelőssége tárgyában hozott döntését azzal indokolta, hogy a felperes a csatolt adó-folyószámla kivonattal, illetve az adóssal szemben ezt követően megindított adóvégrehajtási eljárás tényével igazolta, hogy az adós már 2011. december 12. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Ebben az időpontban ugyanis - pénzeszköz hiányában - már nem tudta kifizetni a 3 790 000 Ft összegű közterhét. A felperes 2012. március 20-án az adós felszámolási eljárásának megindítása iránti kérelmét pedig már 7 175 000 Ft végrehajtási eljárásban meg nem térült követelés miatt terjesztette elő, mely arra utal, hogy az adós likvid pénzeszközök hiányában nem csak a hátralékos, hanem a folyamatosan esedékessé váló köztartozásait sem tudta megfizetni.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperesek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően sem változtattak a számlázási „gyakorlaton”, semmilyen intézkedést nem tettek annak érdekében, hogy az adós a bruttó alvállalkozói díjat megkapja. Emiatt nem volt meg a fedezet a munkavállalók bérkifizetéséhez kapcsolódó járulékokra és egyéb közterhekre. Az alperesek az adós felszámolási eljárásában a felperes hitelezői igénye nyilvántartásba vételével összefüggésben pedig nem terjesztettek elő kifogást, ezért azt a jelen peres eljárásban már nem vitathatták.

Az alpereseknek azt a magatartását, hogy a 2011. évi éves beszámoló elfogadására nem hívták össze a taggyűlést, a fizetéseképtelenség elkerüléséhez szükséges intézkedésekről sem kezdeményeztek taggyűlési döntést, szintén terhükre értékelte. Megállapította, hogy bár 2014. februárjában a II.r. alperes a Cstv. 31. §-a (1) bekezdésének a), b) és d) pontjai szerinti kötelezettségének részben eleget tett, azonban ezt követően sem kerültek átadásra a felszámoló részére azok az iratok, amelyek alapján a **KFT1.**-vel szembeni követelés behajtása iránt eljárhatott volna. Ezeket a magatartásokat és mulasztásokat is értékelve arra a következtetésre jutott, hogy a felperes bizonyította a módosított kereseti kérelme szerinti vagyonsökkenés mértékét.

A II.r. alperessel szemben a Cstv. 63. §-ának (2) bekezdésére alapított kereseti kérelemmel összefüggésben pedig megállapította, hogy a II.r. alperes által kialakított „gazdasági konstrukció” nem az irányított társaság, a **KFT2.** érdekeit szolgálta. A **KFT2.** alvállalkozói tevékenységére ugyanis kizárólag amiatt volt szükség, hogy a **KFT1.** ne minősüljön társadalombiztosítási kifizető helynek, illetve a munkavállalók foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaságok törvényesen pályázhassanak állami támogatásra, továbbá, hogy a **KFT1.**-nek a munkavállalók foglalkoztatásával felmerülő költségei - ide értve a munkabért terhelő adó és járulékfizetési kötelezettségeket - a pénzügyi eredményét ne befolyásolják negatívan. A II.r. alperes ezzel az alvállalkozói „rendszerrel” olyan szerződéses konstrukciót épített ki, amelynek az eredményeként a postai tevékenységet ténylegesen végző cégek többségét a nagy összegű köztartozása miatt felszámolták, míg a **KFT1.** jelentős összegű bevételre tett szert, melyből beruházásokat finanszírozott (így pl. pékséget helyezett üzembe).

A tartósan hátrányos üzletpolitika folytatását az is segítette, hogy a II.r. alperes - a **KFT2.** egyszemélyes tagja és ügyvezetője - ez alatt az időszak alatt a **KFT1.**-nek is tagja és ügyvezetője volt, ő felügyelte az adóhatóságok és más hatóságok részére teljesített bevallási kötelezettségeket, a cégek könyvvizetését, számviteli tevékenységét. Az így kialakított szerződéses konstrukció arra nyújtott lehetőséget, hogy a II.r. alperes a **KFT2.** érdekei helyett kizárólag a **KFT1.**-ét részesítse előnyben.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a II.r. alperes nem tudta bizonyítani a felelőssége alóli kimentéséhez szükséges állítását, vagyis hogy a **KFT2.** és a **KFT1.** közötti engedményezési szerződés alapján a **KFT2.** köztartozásainak kielégítése biztosított volt, ezt a tényt ugyanis I.R. ALPERES NEVE tanúvallomása is cáfolta.

Az elsőfokú bíróság ezeket a tényeket, körülményeket mérlegelve arra a következtetésre jutott, hogy a Cstv. 63. §-ának (2) bekezdése és „A gazdasági társaságokról” szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 54. §-ának (2) bekezdése szerinti feltételek fennállnak. Az irányított társaság felszámolási eljárásában a felperes 26 089 457 Ft összegű hitelezői igénye nem térült meg, ezért annak megfizetésére kötelezte a II.r. alperest. Kiemelte, hogy a **KFT2.** tekintetében tagként gyakorolt üzletpolitika nem csupán egy szakszerűtlen, felelőtlen tagi magatartás következménye volt, az célzottan a tag (a II.r. alperes) érdekkörébe tartozó másik gazdasági társaság, a **KFT1.** gazdasági érdekeit szolgáló tudatos magatartás volt, amely megalapozza a kft.-ben mint tőkeegyesítő társaságban a Gt. 111. §-ának (1) bekezdésében írt korlátozott tagi felelősség áttörését.

A II.r. alperes üzleti célja, gazdálkodása ténylegesen nem a **KFT2.** célszerű működtetését szolgálta, az kizárólag a **KFT1.** nyereség-orientált működését segítette elő oly módon, hogy a megbízó a **ZRT.**-vel megkötött együttműködési megállapodás alapján kizárólag a tevékenységéhez kapcsolódó nyereséget realizálhatta, emiatt maradtak a **KFT2.**-nél felmerülő köztartozások „forrás” nélkül.

Ez ellen az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének az elutasítását, valamint a perköltségük megfizetésére kötelezését kérték.

Az I.r. alperes állította, hogy az elsőfokú bíróság nem tárta fel kellően a tényállást, az előterjesztett bizonyítási indítványainak részben adott csak helyt, a beszerzett bizonyítékokat pedig nem megfelelően értékelte, emiatt jutott azokból téves jogi következtetésekre, melyek miatt az ítélet megalapozatlan.

A II.r. alperes arra hivatkozott, hogy a felperes nem bizonyította a felelőssége megállapításához szükséges, a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti négy feltételt, így sem a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét, sem azt, hogy ezt követően a II.r. alperes ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, mellyel okozati összefüggésben az adós vagyona csökkent.

Sérelmezte a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdése szerinti törvényi vélelem alkalmazását is. Állította, hogy a felperest vélelem esetén is terheli a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti feltételek bizonyítása.

Álláspontja szerint a felperes a vagyonsökkenés mértékét sem bizonyította, ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértően állapította meg azt a felperes hitelezői igényével azonos összegben. Hangsúlyozta, hogy a cég vagyónaként csupán az eszközállománya vehető figyelembe, a köztartozás azonban nem tartozik ide. Hiányolta az okozati összefüggés igazolását is az ügyvezetési feladatok ellátása és az állított vagyonsökkenés között.

Azzal is érvelt, hogy az adós felszámolását a felperes kezdeményezte, holott a felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igényének a fedezete az engedményezési szerződés alapján rendelkezésre állt.

A vagyonsökkenés mértékét pedig arra hivatkozással is vitatta, hogy az csupán a felszámolás megindulása után tett adóhatósági megállapításon alapul. Kifogásolta a Cstv. 33/A. §-ának (7) bekezdése alapján történt marasztalását, szerinte arra kizárólag a Cstv. 33/A. §-ának (6) bekezdése alapján kerülhetett volna sor.

Állította, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértően kötelezte a Cstv. 63. §-ának (2) bekezdése alapján a 26 089 457 Ft megfizetésére is. Álláspontja szerint a felperes nem bizonyította a tagi felelőssége megállapításához szükséges feltételeket sem. Fenntartotta azt az állítását, hogy - a munkabér finanszírozására kötött engedményezési szerződés miatt - „hiány” nem keletkezett, a II.r. alperes a folyamatos, hosszú távú fenntartható működést kívánta biztosítani a minősített befolyása alatt álló gazdasági társaságban. A **KFT2.** gazdasági helyzetének romlása rajta kívülálló okok miatt következett be, a munkavállalók munkaórájának és létszámának csökkentésével ezeket a negatív tendenciákat próbálta csökkenteni.

Továbbra is hangsúlyozta, hogy az alvállalkozási szerződését azonnali hatállyal nem mondhatta fel, ezért nem tudta megszüntetni ezt a tevékenységet.

Kiemelte, hogy a felperes az adóhatósági ellenőrzés során készült jegyzőkönyvben azt állapította meg, hogy a társaságnak „legalább 22 518 000 Ft összegű követelése áll fenn”, ez a megállapítás pedig kizárja a felelőssége megállapíthatóságát.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében - tartalma szerint - az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alpereseknek a másodfokú perkölsége megfizetésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemben helytálló határozatot hozott, amely megfelel az anyagi és eljárásjogi jogszabályoknak.

Az alperesek fellebbezése megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság az egyesített perekben két tényállás alapján állapította meg az alperesek felelősségét, melyeket az eltérő felelősségi rendelkezések miatt az ítélet tábla is külön vizsgált.

I.

Az egyik tényállás alapján az elsőfokú bíróság az alpereseknek mint az adós vezető tisztségviselőinek felelőssége alapján rendelkezett a felperes módosított kereseti kérelme szerinti marasztalásukról. Ezzel összefüggésben az ítélet tábla a fellebbezések érveit nem találta megalapozottnak, azonban az elsőfokú ítélet indokolását a következők szerint pontosítja, illetve kiegészíti:

A Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti felelősség megállapítása körében elsődlegesen a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontjára vonatkozó fellebbezési érveket kellett az ítélet táblának vizsgálnia, mivel az alperesek vitatták az elsőfokú bíróság által rögzített időpontot.

Az ítélet tábla megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének vizsgálata során a rendelkezésére állt bizonyítékok okszerű értékelése és mérlegelése alapján jutott arra a következtetésre, hogy az alperesek által irányított gazdasági társaságnál legkésőbb 2011. december 12. napján a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezett. A tényállási adatok szerint ugyanis ekkor már az adós nem tudta a 3 790 000 Ft összegű lejárt köztartozását megfizetni, ezt követően az folyamatosan nőtt, mely miatt utóbb végrehajtási eljárás is indult az adóssal szemben.

A fenyegető fizetési képtelenség bekövetkeztét ugyanis az adós ügyvezetőjének ügyvezetőinek a tudata, az általa/általuk megismerhető tények szempontjából kell vizsgálni. Az adós vezető tisztségviselőjének a fenyegető fizetési képtelenség elkerülése érdekében kell folyamatosan figyelemmel kísérni a gazdálkodó szervezet esedékes, lejárt tartozásait és a cash flow kimutatásait. E helyzet bekövetkezésének ugyanis az a jelentősége, hogy ennek fennállása alatt a vezető tisztségviselőnek a hitelezői érdekeket szolgálva és nem a gazdálkodó szervezet tagjainak az érdekeit figyelembe véve kell gazdálkodnia. Ez a kötelező gazdálkodási elv addig áll fenn, amíg a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet, azaz amíg az adós nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket (Kúria .../9.). Az alperesek által sem vitatottan 2011. december 12-én az adós a köztartozásai megfizetésére pénzeszközzel nem rendelkezett, a **KFT1.**-vel szemben fennálló, be nem hajtott követelés ugyanis ebből a szempontból nem vehető figyelembe.

A tartozás esedékességkor történő kielégítésének „képessége” ugyanis likvid pénzeszközök meglétét feltételezi, vagyis nem elegendő az sem, ha az adós vagyona - készpénzzé konvertálása esetén - egyébként fedezetet nyújtana a tartozások kielégítésére (Kúria .../9.).

A Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdésében a felelősség megállapításának alapjául szolgáló tényállásnál elkülönül a vezető tisztségviselő magatartása folytán a gazdálkodó szervezet vagyonának a csökkenése, illetve a magatartásával okozati összefüggésben álló hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítésének a meghíúsítása (3. tényállási elemként a környezeti terhek rendezésének az elmulasztása szerepel).

A felperes a kereseti kérelmét nem a vagyonsökkenésre, hanem a megjelölt jogszabályhely második fordulatra (a követeléseinek teljes kielégítésének a meghíúsítására) alapította, már a keresetlevele is ezt a hivatkozását tartalmazta. Emiatt azt kellett vizsgálni, hogy az alperesek magatartásával okozati összefüggésben milyen mértékű hitelezői igény kielégítése hiúsult meg.

Súlytalan, ezért az a fellebbezési hivatkozás, amely sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság „vagyoncsökkenésként” a felperes ki nem elégített hitelezői igényét állapította meg. A hitelezői igények kielégítésének megghiúsításával összefüggésben pedig abban kellett állást foglalni, hogy a bizonyítás körében a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdésében meghatározott vélelem mely időponttól kezdődően és mire terjed ki.

A Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdésében meghatározott vélelem ugyanis azt jelenti, hogy a hitelezők érdekeit sértő magatartást ellenkező bizonyításig igazoltnak kell tekinteni. Mindez azt jelenti, hogy ha a felperes bizonyította a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését, annak időpontját, valamint a hitelezői követelése teljes kielégítésének megghiúsítását, az ellenkező bizonyításig úgy kell tekinteni, hogy az alperesek nem a hitelezői érdekek elsődlegességének szem előtt tartásával végezték a feladataikat és ezzel okozati összefüggésben okozták a kárt neki (Kúria .../5.).

Az alperesek azt nem vitatták, hogy a 2011. évi éves beszámoló letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségüknek nem tettek eleget, ezért helytállóan hivatkozott a felperes a Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdése szerinti vélelemre. A II.r. alperes is csupán azzal érvelt, hogy az egymás között kialakított munkamegosztás miatt ez a kötelezettség az I.r. alperest terhelte.

A Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdésében meghatározott közös károkozásra vonatkozó szabályok miatt azonban - ahogy erre az elsőfokú bíróság helytállóan rá is mutatott - az alperesek felelősége megállapítása körében ezek a hivatkozások nem voltak figyelembe vehetők. Annak eldöntése ugyanis, hogy az alperesek egyetemlegesen marasztalása esetén egymás között milyen arányban terheli őket a felelősség, nem a hitelező által indított perben vizsgálendő.

A felperes bizonyította, hogy az adós felszámolási eljárásában 96 443 284 Ft összegű hitelezői követeléséből csupán 500 000 Ft térült meg. A peres eljárásban ugyanakkor csupán az adós bevallásain alapuló 46 945 467 Ft összegű hitelezői igényét érvényesítette, melyet a 10/F/2-10/F/3. alatt csatolt okiratokkal igazolt. Emiatt iratellenes az alpereseknek e hitelezői igény összecszerűségének a vitatása tárgyában tett nyilatkozata ide értve az áfa kifogásolását is.

Az alperesek azt nem vitatták, hogy az adósságot a **KFT1.**-vel kötött alvállalkozói szerződés alapján megillető vállalkozói díj - amelyből a bevallásban feltüntetett köztartozások kifizethetőek lettek volna - nem került leszámlázásra. A II.r. alperesnek az a hivatkozása pedig, hogy erről nem tudott, illetve hogy efelett „elsiklottak” (.../4. jegyzőkönyv 3. oldal, 7. jegyzőkönyv 5-7. oldal) a felelősége alóli mentesülése alapjául nem szolgálhat.

A Cstv. 33/A. §-ának (3) bekezdése szerinti vélelemmel szemben az alpereseknek azt kellett volna igazolniuk, hogy mint vezető tisztségviselők minden olyan szükséges intézkedést megtettek, amellyel az adós gazdasági életből történő jogszerű kivezetését és a meglévő vagyonának a megővését elérhették (volna), annak szem előtt tartásával, hogy az adós hitelezőjének követelése a lehető legnagyobb mértékben kielégítést nyerhessen.

Az erre vonatkozó bizonyítási indítványok előterjesztésére az elsőfokú bíróság felhívta az alpereseket. Az alperesek nem állították, így nem is bizonyították, hogy 2011. december 12. napjától az adósnak a **KFT1.**-vel szemben fennálló követelése érvényesítése iránt bármilyen intézkedést tettek volna. A II.r. alperes által csatolt engedményezési szerződés azonban a felelősség alóli menetsülésre nem alkalmas. Az engedményezési szerződés ugyanis tartalma szerint joglemondó

illetve tartozáselismerő okirat, amelyben az adós a követelésének kötelezettje javára mondott le ellenérték nélkül, valójában ingyenesen „átengedte” ezt a követelést.

Arra viszont helytállóan hivatkozott a II.r. alperes, hogy a Cstv. 33/A. §-ának (7) bekezdése alapján a marasztalásukra - az ott írt feltételek hiánya miatt - nem kerülhetett sor. Az adós felszámolási eljárásának a befejezésére ugyanis közbenső mérleg elkészítése nélkül került sor. A Cstv. 33/A. §-ának (6) bekezdése szerinti marasztalási per megindításának előfeltétele a megállapítási per jogerős befejezése, ezért a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti felelősség megállapítása során a ki nem elégített hitelezői igény mértékéről is rendelkezni kell. A felperesen kívül azonban más hitelező nem (volt) jogosult a marasztalási per megindítására, ezért ez az eljárási szabálysértés az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megismétlését az adott tényállás mellett nem indokolta.

II.

A másik tényállás alapján a Cstv. 63. §-ának (2) bekezdésére alapított felelősséggel összefüggésben pedig azt hangsúlyozza az ítélet, hogy a Gt. 54. §-ának (2) bekezdésében és a Cstv. 63. §-ának (2) bekezdésében szabályozott felelősséget a bírósági gyakorlat olyan sui generis delictualis kárfelelősségnek tekinti, ahol az ellenőrzött társaság hitelezője és az uralkodó tag között a károkozás ténye keletkeztet kötelmi jogviszonyt (BH2013.P.4.). E felelősség esetén a bíróság az uralkodó tag tartósan hátrányos üzletpolitikájának folytatását akkor állapítja meg, ha annak következtében maradtak kielégítetlenül a hitelezői követelések az ellenőrzött társaságnál. Az uralkodó tag részéről a felelősséget megalapozó jogellenes és felróható magatartás abban áll, hogy megghiúsította egy másik jogalany (az ellenőrzött társaság) tartozásának a megfizetését. Az uralkodó tag felelőssége nem járulékos jelleggel az alapjogviszonyért áll fenn (tehát az uralkodó tag nem ugyanazon követelésért, ugyanazon a jogcímen felel mint az ellenőrzött társaság) hanem kártérítés jogcímen felel az alapjogviszonytól már elkülönült kárért.

A Cstv. 63. §-ának (2) bekezdésének jelen ügyben alkalmazandó rendelkezése szerint az egyedüli tag korlátlan felelősséggel tartozik a társaság minden olyan kötelezettségéért, amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós vagyona nem fedezi, ha a hitelező keresetére a bíróság az uralkodó társaság által az ellenőrzött társaság tekintetében folytatott tartósan hátrányos üzletpolitika miatt megállapítja a tag korlátlan és teljes felelősségét a társaság tartozásaiért.

A kialakult bírósági gyakorlat szerint ezt a rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy az egyedüli tag felelőssége azokért a tartozásokért állapítható meg, amelyek azért keletkeztek, mert egy adott időszakban az ellenőrzött társaságban tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott.

Ennek körében az egyik vizsgálandó feltétel az, hogy egyedüli tag volt-e az uralkodó befolyást gyakorló, ha igen, ezt felhasználva tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott-e az ellenőrzött társaságban és ennek következtében került-e felszámolás alá az ellenőrzött társaság, melynek során a vagyona nem nyújtott fedezetet a hitelezők kielégítésére.

A II.r. alperes nem vitatta, hogy a **KFT2**-nek megalapításától kezdődően egyedüli tagja volt. Azt, hogy a II.r. alperes tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelve, helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, az ítélet az ezzel kapcsolatos következtetéssel és érdemi megállapításaival maradéktalanul egyetért, azokat szükségtelennek tartja megismételni. Csupán a II.r. alperes fellebbezési érvei miatt emeli ki a következőket:

Sem a Cstv., sem más jogszabály a tartósan hátrányos üzletpolitika fogalmát nem határozza meg, azt mindig a bíróságnak kell megállapítania a konkrét ügyben rendelkezésre álló adatok mérlegelése alapján.

A hátrányos üzletpolitika folytatását mindig az ellenőrzött társaság pozíciójából kell megítélni az uralkodó tag tevékenységének vizsgálatán keresztül.

Az elsőfokú eljárásban kihallgatott I.R. ALPERES NEVE tanúvallomásokban azt adta elő, hogy a bevallott közteher azért nem került megfizetésre, mert erre nem kapott engedélyt a II.r. alperestől. Az alkalmazottak által végzett egyéb értékesítési tevékenység után pedig ugyan a dolgozók jogosultak voltak jutalékra, azonban az ebből származó bevétel sem a dolgozókat foglalkoztató **KFT2**-t, hanem a **KFT1**-t illette meg (.../8. jegyzőkönyv 5-7. oldal). A tanúként kihallgatott Igaz József, a **KFT2**. felszámolóbiztosa is ezzel összhangban nyilatkozott. A tanú vallomása szerint bár a dolgozók részére a nettó munkabérek kifizetésre kerültek, azonban azok közterhei körülbelül 26 000 000 Ft-os összegben nem. A dolgozók között volt olyan, aki végzett jutalékra jogosító tevékenységet, azonban a könyvelési anyagban ezek a bevételek nem szerepeltek, a teljes iratanyag átadásának a hiánya miatt pedig a **KFT2**-t megillető követelés (így a jutalék) nem volt érvényesíthető (13. jegyzőkönyv 2-3., 5. oldal).

A II.r. alperes semmilyen észszerű indokát nem adta annak, hogy a **KFT2**. által foglalkoztatott dolgozókat megillető jutalék miért nem az ellenőrzött társaság vagyonát gyarapította, míg a járulékfizetés elmaradásának okaként a személyes meghallgatása során egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tett. Előbb azt adta elő, hogy a járulék befizetésére azért nem került sor, mert arra már az ellenőrzött társaságnak nem volt fedezete (16. jegyzőkönyv 4. oldal), utóbb pontosított nyilatkozatában viszont már arra hivatkozott, hogy az alvállalkozói díjat úgy állapították meg, hogy az a bruttó munkabért is fedezte (16. jegyzőkönyv 6. oldal), utoljára viszont azt adta elő, hogy a **KFT1**-nek azért nem volt e jogcímen fizetési kötelezettsége, mert a **KFT2**. ahhoz az állami támogatásból hozzájutott (16. jegyzőkönyv 7. oldal).

A felperes igazolta, hogy az állami támogatás megszűnése után a köztartozások megfizetésére nem került sor, mely azt támasztja alá, hogy a II.r. alperes olyan feltételekkel működtette az irányítása alatt álló társaságot, amely emiatt csak veszteségesen tudott működni. A hátrányos üzletpolitikát ugyanis nemcsak tevőleges magatartással, hanem az egyedüli tag saját gazdasági céljai elérése érdekében tanúsított passzív magatartással, megfelelő intézkedések megtételének elmulasztásával is lehet folytatni (Kúria .../4.).

A II.r. alperesnek az a hivatkozása pedig, hogy az engedményezési szerződés fedezetet biztosított a felperes köztartozásaira, ellentétes a 2014. április 23-i tárgyaláson tett személyes előadásával. Ekkor ugyanis azt adta elő, hogy nem tudja, hogy az engedményezési szerződés kiterjedt-e a bérköltségre (7. jegyzőkönyv 7. oldal).

Az elsőfokú bíróság „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az irányított társaság által elvégzett munkák utáni számlák kiállításának az elmulasztása, így a vállalkozói díj érvényesítésének az elmaradása ezáltal nagy összegű közteher felhalmozása megvalósította a II.r. alperes hátrányos üzletpolitikáját.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján a fentiekben írt kiegészítéssel és pontosítással helybenhagyta azzal, hogy pótolni kellett az alperesek felelősségének megállapítását kimondó rendelkezést.

A fellebbezések nem vezettek eredményre, ezért az ítéletábra a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelezte az alpereseket egyetemlegesen a felperes számára a másodfokú eljárásban felmerült jogtanácsosi munkadíjából eredő perköltsége megfizetésére, amelynek összegét a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján hivatalból határozta meg a Pp. 67. §-ának (2) bekezdése folytán irányadó „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (1), (2), (4) és (5) bekezdéseiben foglaltak figyelembevételével.

Az I.r. alperes köteles továbbá az illetékfeljegyzési joga folytán a le nem rótt és „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. §-ának (1) bekezdése és 46. §-ának (1) bekezdése alapján megállapított fellebbezési illeték megfizetésére az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése szerint irányadó „A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban” tárgyú 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (Kmr.) 13. §-ának (2) bekezdése, valamint 15. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján. A II.r. alperes teljes személyes költségmentessége folytán pedig a fellebbezési illetéket az Itv. 56. §-ának (1) bekezdése és a Kmr. 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Debrecen, 2016. szeptember 7.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna s.k. előadó bíró,
Dr. Kocsis Otília s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -